

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082929, fakss 67280469, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/7

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēde**

Protokols Nr.7

2015.gada 30.septembrī

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Zaļā zāle

Sēdi vada:

Mārtiņš Krieviņš- Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Ringolds Arnītis- Ministru prezidentes biroja vadītājs
2. Rasma Pīpiķe – Latvijas Pilsoniskās alianse direktore, Memoranda padomes vadītāja vietniece
3. Rihards Bunka – Latvijas Juristu apvienība
4. Mārtiņš Šteins- Latvijas Jaunatnes padome
5. Andris Gobiņš- Eiropas Kustība Latvijā
6. Gundars Jankovs- Delna
7. Āris Ādlerš- Latvijas Lauku forums
8. Zaiga Pūce- Ascendum
9. Terēzija Mackare- Rīgas aktīvo senioru alianse
10. Pēteris Vilks – Pārresoru koordinācijas centrs
11. Ieva Braunfelde- Finanšu ministrija
12. Uldis Lielpēters- Kultūras ministrija
13. Guntis Puķītis- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
14. Inguss Kalniņš- Tieslietu ministrija

Sēdē bez balsstiesībām piedalās:

Uzvārds /Vārds	Organizācija
1.Aleksandrs Molokovskis	Biedrība Apvienība HIV.LV
2.Andra Smiltēna	Tieslietu ministrija
3.Andrejs Cīrulis	Latvijas okupācijas izpētes biedrība
4.Anita Īvāne	Latvijas Pilsoniskā alianse
5.Armands Augustāns	Latvijas Iekšlietu darbinieku arodbiedrība
6.Egils Rupeks	Baltijas Franšīzes Fonds
7.Ginta Salmiņa	Baltijas Reģionālais fonds
8.Henriks Danusēvičs	Latvijas Tirgotāju asociācija
9.Inga Vanaga	Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība
10.Inta Salinieka	Tieslietu ministrija
11.Ilona Torgašova	VID
12.Jolanta Eihentāle	Veselības un sociālais serviss - Artemīda
13.Juris Jātnieks	Teiču Dabas fonds
14.Kristīne Zonberga	Latvijas Pilsoniskā alianse
15.Liene Gātere	MARTA

16.Lilita Kalnāja	Nodibinājums "Ģertrūdes fonds"
17.Mārtiņš Egle	Centrs Dardedze
18.Elīna Kruzkopa	PKC
19.Ruta Pazdere	Latvijas okupācijas izpētes biedrība
20.Silvija Beikerte	Biedrības "Rīgas aktīvo senioru alianse"
21.Viktors Stefanovičs	Latvijas ukraiņu savienība
22.Zanda Zilgalve	ABLV Charitable Foundation
23.Zinta Miezaine	Biedrības Risinājumu darbnīca
24.Agnese Rācene- Krūmiņa	Tieslietu ministrija
25.Ilze Trušinska	VARAM
26.Yasar Yegen	Turcijas NVO pārstāvis
27.Berrin Yegen	Turcijas NVO pārstāvis
28.Gulten Ermis	Turcijas NVO pārstāvis
29.Guler Temur	Turcijas NVO pārstāvis
30.Nazmiye Karahasan	Turcijas NVO pārstāvis
31.Sabire Kamacıoğlu	Turcijas NVO pārstāvis
32.Nilgül Dülger	Vācijas NVO pārstāvis
33.Inga Luther	Vācijas NVO pārstāvis
34.Lina Maria Eraso Quintero	Vācijas NVO pārstāvis
35.Sophia Oelsner	Vācijas NVO pārstāvis
36.Claudia Patricia Rodriguez Tribin	Vācijas NVO pārstāvis
37.Duska Borovac-Knabe	Vācijas NVO pārstāvis
38.Orhan ADIYAMAN	Vācijas NVO pārstāvis

Protokolē:

L.Titāne – Valsts kancelejas Komunikācijas departamenta konsultante
Sēdi sāk plkst.11.00.

Sēdes darba kārtība:

Nr. p.k.	Jautājums	Ziņo/Uzaicināti
1.	Apstiprināt 30.09.2015. sēdes darba kārtību	Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2.	Memoranda padomes vadītāja vietnieka ievēlēšana	Mārtiņš Krieviņš Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
3.	Par sabiedriskā labuma nevalstisko organizāciju aptaujas rezultātiem	Rasma Pīpiķe Latvijas Pilsonekās alianse direktore; Ilona Torgašova Valsts ieņēmumu dienests
4.	Par Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020.gadam darbību īstenošanu un izpildes gaitu	Pēteris Vilks Pārresoru koordinācijas centra vadītājs
5.	Par likumprojektu "Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā"	Anda Smiltēna Tieslietu ministrijas Valststiesību departamenta direktores p.i.
6.	Dažādi (nākamās sēdes datums, laiks, darba kārtība)	Mārtiņš Krieviņš Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs

1.jautājums
Memoranda padomes 28.08.2015. protokola un 30.09.2015. sēdes darba kārtības
apstiprināšana

Ziņo: M. Krieviņš

Memoranda padome nolemj: apstiprināt 28.08.2015. protokolu un 30.09.2015. darba kārtību.

2. jautājums
Memoranda padomes vadītāja vietnieka ievēlēšana

Ziņo: M. Krieviņš

Memoranda padomes pārstāvji kā Memoranda padomes vadītāja vietnieku izvirza Latvijas Pilsoniskās alianses direktori Rasmu Pīpiķi. Par Rasmus Pīpiķes kandidatūru balso: R. Pīpiķe, M. Šteins, G. Jankovs, Ā. Ādlers, Z. Pūce, T. Mackare, P.Vilks, I.Braunfelde, U.Lielpēters, G.Puķītis, Tieslietu ministrijas pārstāve A.Rācene- Krūmiņa. No balsojuma atturas- A.Gobiņš, pret kandidātu neviens nebalso. Par Memoranda padomes vadītāja vietnieku tiek apstiprināta R.Pīpiķe.

3.jautājums
Par sabiedriskā labuma nevalstisko organizāciju aptaujas rezultātiem

Ziņo: R.Pīpiķe, I. Torgašova

R.Pīpiķe informē, ka 2015.gada pavasarī Finanšu ministrija (FM) ziņoja par paredzamajām izmaiņām Sabiedriskā labuma organizāciju (SLO) likumā. Latvijas Pilsoniskajai aliansei (eLPA), iepazīstoties ar FM sagatavotajiem secinājumiem un priekšlikumiem SLO grozījumiem, konstatēts, ka informācija sagatavota no FM redzesloka, tādēļ pēc tikšanās starp eLPA, biedrības Ascendum, FM, VID un Valsts kancelejas pārstāvjiem, tika nolemts organizēt īpašu aptauju, lai noskaidrotu NVO sektora viedokli par nepieciešamajām izmaiņām SLO likumā.

I. Torgašova informē, ka 2015.g. jūlijā - augustā, VID veica aptauju NVO sektorā par nepieciešamajiem uzlabojumiem Sabiedriskā labuma organizāciju normatīvā regulējuma piemērošanā. Ar aptaujas būtiskākajiem rezultātiem un secinājumiem iespējams iepazīties VID sagatavotajā prezentācijā, kas pieejama šeit:

<http://www.mk.gov.lv/lv/content/nevalstisko-organizaciju-un-ministru-kabineta-sadarbibas-memoranda-istenosanas-padomes-3>

R.Pīpiķe piebilst, ka NVO iesaistīšanās ziņojuma komentēšanā bijusi tādēļ, ka nereti saņemta informācija par NVO pieredzi Sabiedriskā labuma komisijas darbā, tādēļ būtu lūgums FM ņemt vērā aptaujas rezultātus, un ieviest jauninājumus, atvieglojot gan procesus, gan skaidrojošos darbus par sabiedriskā labuma statusa piešķiršanu. R.Pīpiķe norāda, ka caur šo atbalsta instrumentu NVO sektors tiek subsidēts ar lieliem resursiem, kas neienāk valsts budžetā, tādēļ ir jāatrod kompromiss, lai sistēma nekļūtu pārāk smagnēja, tajā pašā laikā tai jābūt pietiekami efektīvai un spējīgai konstatēt krāpnieciskos gadījumus.

R.Arnītis- kādēļ ir aktualizējies jautājums par to, ka būtu vairāk jāizvērtē profesionālo organizāciju (jo īpaši sporta) atbilstība SLO statusam un tām piemērojamajām nodokļu atlaidēm?

R.Pīpiķe informē, ka 49% no finanšu apjoma, kas sabiedriskā labuma jomā tiek apgrozīti, tika ziedoti profesionālā sporta organizācijām, tādēļ būtu jāpārbauda vai nenotiek dubultā finansēšana, kad organizācija tiek subsidēta gan no valsts, gan saņem arī nodokļu atlaides.

Z.Pūce norāda, ka diskutējams jautājums ir arī par apzīmējumu “profesionālās organizācijas”, kas ir plašs jēdziens. Z.Pūce norāda, ka aptaujā izskanējuši lieliski priekšlikumi, piemēram, efektīvizēt SLO atkaišu iesniegšanas sistēmu, to padarot elektronisku, ikgadējās atskaites pārbaudīt izlases veidā nevis visas, standartizēt komisijas darbu, kā arī SLO atskaitē ietvertās informācijas sinhronizēšanu ar gada pārskatu.

M.Krieviņš izsaka pateicību VID par aptaujas organizēšanu un iegūto datu kopsavilkumu, un norāda, ka ir gandarīts, ka valsts pārvaldes darbs tiek organizēts, balstoties uz klientu aptaujām un esošā stāvokļa detalizētu analīzi.

Nolemts:

1. Memoranda padome aicina Finanšu ministriju divu mēnešu laikā, balstoties uz aptaujas rezultātiem un saņemtajiem NVO atzinumiem, informēt par vērā ņemtajiem NVO priekšlikumiem un precizējumiem, kas tiks iestrādāti ziņojumā par SLO tiesisko regulējumu.

4. jautājums

Par Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020.gadam darbību īstenošanu un izpildes gaitu

Ziņo: P.Vilks

P.Vilks informē par Nacionālo attīstības plānu 2014.–2020. gadam (NAP) un Latviju ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam īstenošanu. Ziņojuma prezentācija pieejama šeit: http://www.mk.gov.lv/sites/default/files/editor/nap_pkc.pdf

P.Vilks norāda, ka Ministru prezidente nākamajā dienā pēc Memoranda padomes sēdes (01.10.2015.) dodas uz Saeimu, lai prezentētu šo ziņojumu. Diskusijas par NAP notikušas dažādos forumos, t.sk. gan Saeimas komisijās, gan Nacionālās attīstības padomē un Latvijas pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomē, tādēļ NAP uzraudzība tiek nodrošināta un uzturēta. Tāpat tiek strādāts pie tā, lai definētie vidēja termiņa mērķi tiktu sasniegti.

M.Krieviņš izskata pateicību PKC kolēģiem par lielo ieguldīto darbu ziņojuma sagatavošanā. M.Krieviņš akcentē, ka būtu vairāk jārunā un jāskaidro par to, kā šis NAP tiek iedzīvināts gan no budžeta veidošanas viedokļa, gan saistībā ar valdības deklarācijā noteikto, gan saistībā ar to, kādas izvēles ir izdarītas, organizējot Eiropas Savienības struktūrfondus.

A.Gobiņš norāda, ka prieks, ka izdevies sasaistīt plānošanas dokumentu ar budžetu, jo NVO iepriekš bija skepse par šo procesu sasaisti. Kāda ir bijusi PKC komunikācija ar NVO vidus termiņa izvērtēšanā? Vai būtu iespējams no PKC puses izsūtīt ziņojumu par Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam, Nacionālā attīstības plāna no 2014.-2020. gadam un deklarācijas par Laimdotas Straujumas vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību īstenošanu, lai NVO to varētu komentēt no savas puses? Vai PKC ir kādi priekšlikumi attiecībā uz iespējamajiem demokrātijas apdraudējuma riskiem? Ilgtspējas attīstības mērķi- vai tie kādā mērā pārklājas ar NAP?

P.Vilks informē, ka attiecībā uz ANO apstiprinātajiem ilgtermiņa mērķiem- ir uzsāktas diskusijas ar politikas plānotājiem, pirmie secinājumi norāda uz to, ka ANO ilgtermiņa mērķi patiesi ir ietverti arī NAP. Attiecībā uz sabiedrības līdzdalību- šis rādītājs vēl nebija iekļauts ziņojumā, jo Eiropas Sociālā fonda pētījuma rezultāti paredzami gada nogalē, kad PKC ir gatavs par sabiedrības līdzdalības rādītāju izpildi ziņot arī Memoranda padomes sēdē.

Ā.Ādlers- arī NAP ir uzstādīts mērķis- pilsoniskās sabiedrības veicināšana kontekstā ar cilvēku drošumspēju, tādēļ NVO fonda izveide un līdzekļu atvēršana šī mērķa īstenošanai ir ļoti nozīmīga.

M.Krieviņš norāda, ka jau ir informēts par nepadarītajiem darbiem, t.sk. par NVO fonda izveides steidzamo nepieciešamību, tādēļ šis jautājums noteikti tiks risināts.

R.Pīpiķe atzīmē, ka labprāt redzētu ciešāku komunikāciju starp NVO sektoru un PKC.

I. Kalniņš izsaka pateicību PKC par ziņojuma prezentāciju, un norāda, ka Tieslietu ministrijas (TM) darbā NAP ir ļoti noderīgs dokuments, kas TM palīdz virzot dažādas iniciatīvas, piemēram, uzņēmējdarbības vides sakārtošanas jomā vai resocializācijas mērķu īstenošanā. Ikdienas darbā NAP ir neatņemama sastāvdaļa ES fondu plānošanas kontekstā, arī Jauno politikas iniciatīvu virzīšanā un arī esošā budžeta ietvaros darbs tiek sasaistīts ar ilgtermiņa plānu.

U.Lielpēters- runājot par NAP nozīmību, Kultūras ministrijai (KM), līdzīgi kā TM NAP ir ļoti vērtīgs atskaites punkts, un pamats visiem tālākajiem dokumentiem, NAP ļauj saskatīt situāciju citās nozares kopumā.

Attiecībā uz NVO fonda progresu- 2.septembrī NVO fonda koncepcijas projekts tiks publicēts KM mājas lapā, savukārt 21.10.2015. plkst. 14:00-17:00 notiks koncepcijas sabiedriskā apspriešana.

R.Pīpiķe norāda, ka šis ir ļoti vēsturisks brīdis NVO sektoram, jo beidzot NVO fonda koncepcijas projekts ir nonācis sabiedriskās apspriešanas posmā.

Nolemts:

1. Memoranda padomes sekretariātam visām Memorandu parakstījušajām organizācijām zināšanai izsūtīt ziņojumu par valsts attīstības mērķu sasniegšanas gaitu. Ja NVO ir priekšlikumi par to, kas būtu jāuzlabo vai jāpapildina, attiecībā uz nākamā ziņojuma saturu (Nacionālā attīstības plāna 2014.–2020. gadam vidus posma novērtējums paredzēts 2017. gadā) tās ir aicinātas sniegt savu redzējumu. Priekšlikumus/ komentārus iespējams iesūtīt uz e-pastu nvo@mk.gov.lv ar nosaukumu Par NAP2020.

2. Kultūras ministrijai pēc NVO fonda sabiedriskās apspriešanas, informēt Memoranda padomi par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem.

5. jautājums

Par likumprojektu “Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā”

Ziņo: A. Smiltēna

A.Smiltēna informē par to, ka iniciatīvu šādu grozījumu veikšanai apmēram pirms gada aktualizēja valsts drošības iestādes- Drošības policija, Satversmes aizsardzības birojs un Militārās izlūkošanas drošības dienests, sakarā ar to, ka tika saņemtas indikācijas par Latvijas kaimiņvalstu aktivitātēm tuvāko gadu laikā iepludināt lielus finanšu apmērus caur Latvijas nevalstiskajām organizācijām. NVO var tikt izmatotas kā platformas, caur kurām var tikt sludināta kara propaganda, pastāv iespējas platformu izmantot, lai mudinātu uz Latvijas valsts iekārtas mainīšanu, likumpārkāpumu veikšanu un citiem apdraudējumiem attiecībā uz valsts vai sabiedrības drošību. TM aicina Memoranda padomei diskutēt par atbildīgo iestādi, kura ir norādīta likumprojekta “Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā” 1. un 2.pantā (Ģenerālprokuratūra, Tieslietu ministrija vai Iekšlietu ministrija). Ar TM prezentāciju iespējams iepazīties šeit: <http://www.mk.gov.lv/lv/content/nevalstisko-organizaciju-un-ministru-kabineta-sadarbibas-memoranda-istenosanas-padomes-3>

R.Bunka norāda, ka Latvijas Juristu apvienības (LJA) priekšlikums būtu diskutēt par šādu pirmskontroles un lēmumu pieņemšanas sistēmu- informācija no drošības iestādēm tiek nodota TM padotībā esošajam Uzņēmumu reģistram (UR), UR galvenais notārs pieņem lēmumu izmainīt nevalstiskās organizācijas tiesisko statusu. Tāpat būtu jādiskutē par Tiesībsarga biroja iesaistīšanu pēckontroles sistēmā.

A.Smiltēna norāda, ka priekšlikums ir apsverams, tomēr būtu jāizvairās no netipisku funkciju piemērošanas, gluži otrādi- par lēmēj institūciju būtu jāmeklē tās iestādes, kurām pēc kompetences un pilnvaru apjoma šādas papildus funkcijas piemērošana būtu vistuvākā ar tās līdzšinējo darbību.

A.Gobiņš norāda, ka valstij ir pienākums aizstāvēt savas valsts iekārtu un demokrātiju, tādēļ iniciatīva veikt grozījumus ir atbalstāma. A.Gobiņš norāda, ka šajā procesā būtu jābūt “pieslēgtam” tiesnesim.

R.Pīpiķe norāda, ka darbojoties TM darba grupā, tā nevarēja vienoties par konkrētu lēmēj institūciju, tomēr visvairāk diskusiju bija par to, ka atbildīgajai institūcijai būtu jābūt ģenerālprokuratūrai, kura jau šobrīd darbojas šajā jomā. R.Pīpiķe norāda, ka atbalsta LJA priekšlikumu šajā procesā piesaistīt arī tiesībsargu, tādēļ būtu priekšlikums darba grupai atkārtoti sanākt kopā, lai izskatītu šo variantu.

Z.Pūce vēlas precizēt kādēļ NVO ir jāslēdz, jo pastāv iespēja nodibināt jaunu biedrību?

A.Smiltēna norāda, ka var pastāvēt situācija, ka biedrībām ir izstrādāts zīmols un atpazīstamība, noteiktos gadījumos biedrības darbības izbeigšana būtu nozīmīgs zaudējums un iespējama turpmākā finansējuma apgrūtināta saņemšana.

Z.Pūce lūdz TM komentāru par to, cik liela loma un interpretācijas iespējamība ir lēmumu pieņemējam attiecībā uz kritērijiem, kas varētu rezultēties ar biedrības darbības apturēšanu vai tās slēgšanu?

A.Smiltēna norāda, ka kritēriji ir valsts iekārtas un demokrātijas apdraudējums, aicinājumi veikt likumpārkāpumus vai vardarbīgi gāzt valsts iekārtu. Protams, ka arī šos kritērijus var interpretēt, tomēr apzinoties, ka šie jautājumi ir saistīti ar valsts drošību, īsti tos konkretizēt un ietvert likumā nav iespējams.

M.Krieviņš atzīmē, ka, iespējams, būtu diskutējams jautājums arī par mehānismu, kurā tiktu iesaistīts augstākās tiesas tiesnesis kā lēmumu pieņēmējs.

A.Smiltēna norāda- ja lēmuma pieņemšana tiktu noteikta tiesnesim, tas būtu jauns mehānisms Latvijā, jo administratīvā akta pieņemšanu nenodrošina tiesa, proti, tiesneši parasti vērtē nevis izdod administratīvos aktus.

Ā.Ādleris vai nav bažas, ka likumgrozījumus kāda biedrība varētu izmantot savtīgu iemeslu dēļ, lai paātrinātu biedrības slēgšanu, veicot paziņojumu, kas varētu tikt uzskatīts par valsts drošības apdraudējumu? Vai atbildība ir paredzēta arī pret biedriem kā fiziskām personām?

A.Smiltēna informē, ka biedrību biedri atbild par saviem izteikumiem saskaņā ar krimināllikumu. Ja biedrība nāk klajā ar aizdomīgu paziņojumu, tomēr tam nav seguma- biedrības darbībā nav konstatēti ārvalstu finansējuma saņemšanas gadījumi vai cita nodrošinājuma, kas varētu liecināt par paziņojuma īstenošanos dzīvē, par paziņojumu atbildību nesīs biedrs kā fiziska persona.

I. Kalniņš uzsver, ka biedrības likvidācijas kārtība paliks līdzšinējā, jautājums ir par mazajiem solīšiem, lai to nedarītu uzreiz, piemēram, papildus finanšu atskaites iesniegšana un publiska pasākuma ierobežošana, nevis automātiska biedrības slēgšana. Paldies visiem par komentāriem un priekšlikumiem.

Nolemts:

1. Memoranda padome aicina Tieslietu ministrijai atkārtoti sasaukt darba grupu, lai pēc Memoranda padomes diskusijās izskanējušiem viedokļiem un priekšlikumiem ekspertu

līmenī vienotos par atbildīgās iestādes noteikšanu, organizācijas publiskas darbības apturēšanas jautājumā.

2. Tieslietu ministrijai informēt Memoranda padomi par darba grupas pieņemto lēmumu un paredzamajiem grozījumiem Biedrību un nodibinājumu likumā.

6. Dažādi (nākamās sēdes datums, laiks, darba kārtība)

Ziņo: M.Krieviņš

M.Krieviņš informē, ka nākamā Memoranda padomes sēde ieplānota 28.oktobrī, plkst.11:00. M.Krieviņš informē, ka viņš šajā dienā nebūs Latvijā, tādēļ sēdi vadīs Memoranda padomes vadītāja vietniece.

Memoranda padomes sēdes video ieraksts pieejams šeit:

<http://www.mk.gov.lv/lv/aktuali/tiesraides/videoarhivs/?v=ub7r832f>

Sēdes vadītāja M.Krieviņš

Protokolē L.Titāne